Aan de leden van de gemeenteraad
van de gemeente Hillegom

4 mei 2020

Geachte leden van de gemeenteraad,

Heden hebben wij aan uw College een bericht gestuurd met de volgende inhoud.

"Mensen die eenzaam zijn, worden in deze Corona-tijd wel erg op de proef gesteld. Ongetwijfeld zal er ook in uw gemeente extra aandacht worden besteed aan eenzame, kwetsbare senioren. De praktijk leert echter dat niet ALLE eenzame ouderen bij organisaties en instanties in beeld zijn. Geen hulp, geen aandacht, geen contacten, het leed bij deze groep is te schrijnend voor woorden.

Onze stichting stuurt u daarom een noodkreet met het dringende verzoek om alles maar dan ook alles in het werk te stellen om deze groep eenzame ouderen op te sporen en ze alle noodzakelijke hulp te bieden.

Er is maar één doeltreffende manier om dat te verwezenlijken: via de Basisregistratie Personen. *We weten dat dit voor veel gemeenten een gevoelig onderwerp is, gezien de privacywetgeving. Terecht. En toch, het kan! Onze stichting is actief in de gemeente Heusden en die geeft als eerste gemeente in Nederland gehoor aan onze noodkreet. Er wordt achter de schermen hard gewerkt om met respect voor de privacy, de data van de BRP in te zetten om de onzichtbare en onvindbare eenzame ouderen alsnog in beeld te krijgen. Daarbij gebruiken zij ons plan van aanpak als leidraad.*

Wij hopen dat u het voorbeeld van Heusden wilt volgen en met u alle gemeenten van Nederland. Bijgaand vindt u onze noodkreet met drie bijlagen ter verheldering. Wij verzoeken u hier goede nota van te nemen en in actie te komen om ALLE kwetsbare, eenzame ouderen in uw gemeente op te sporen en een helpende hand te bieden in deze voor hen zo zware tijd."

Graag brengen wij de inhoud van dit bericht onder uw aandacht, opdat ook u als leden van de Raad zich kunt verdiepen in en uitspreken over deze prangende kwestie.

Graag vernemen wij uw reactie,

Met hoogachting,
Stichting Alles voor Mekaar, Heusden

Alexander van Weert

Bijlagen: *Noodkreet en drie bijlagen samengebracht in 1 pdf-document*

Stichting Alles voor Mekaar | Schaepmanlaan 54 | 5252 AV Vlijmen | ☎ 073 200 88 88
KvK 71078258 | NL39 RABO 0328 1798 41 Rabobank | www.allesvoormekaar.nu

'Ruim 90% van 70-plussers heeft moeite om hulp te vragen aan mensen die ze niet kennen'

DIT IS EEN NOODKREET AAN ALLE NEDERLANDSE GEMEENTEN: DOE IETS! NU!

Het Rode Kruis heeft onlangs onderzocht of wij Nederlanders in deze coronatijd hulp durven vragen aan mensen die we niet kennen. Zo'n 40% heeft er moeite mee hulp te vragen om bijvoorbeeld boodschappen te doen of de hond uit te laten. Bij mensen van 70 jaar en ouder blijkt dat ruim 90% te zijn!

Ook bij eenzaamheid blijken 70-plussers vaak terughoudend als het gaat om een helpende hand te vragen bij een hulporganisatie.

Juist in deze moeilijke coronatijd is het van het allergrootste belang dat eenzame ouderen goed worden vastgehouden, dat we aandacht aan ze schenken en dat ze geholpen worden waar nodig. Via het nationale programma 'Eén tegen Eenzaamheid' hebben de gemeenten de opdracht gekregen om iets te doen aan de bestaande eenzaamheid onder burgers. Ondanks het feit dat gemeenten hun best doen, vaak gebruikmakend van organisaties die zich met ouderen bezighouden, blijken veel kwetsbare, eenzame ouderen op geen enkele manier bereikbaar.

Er is voor gemeenten maar één weg om contact te maken met ouderen die zich nu hebben teruggetrokken, die verder vereenzamen, die kansloos wegzakken in eenzaamheid, zorgen en verdriet. En dat is: gebruik te maken van de Basisregistratie Personen (BRP).

Via dit systeem kunnen ALLE ouderen getraceerd worden en persoonlijk benaderd. Veel organisaties in het land die zich met ouderen bezighouden hebben al vaak aangeklopt bij hun gemeente om gebruik te mogen maken van de BRP. In alle gevallen was het antwoord 'nee', met als motief de privacywetgeving.

Wij begrijpen zo goed dat privacy een groot goed is en dat we uiterst omzichtig om moeten gaan met privacygevoelige gegevens. Zeker! Maar het kan toch niet zo zijn dat, als het welzijn van kwetsbare ouderen zo onder druk komt te staan door deze coronacrisis, het enige middel om al deze mensen te bereiken verboden gebied blijft? Het is nu echt een kwestie van leven en dood. En ja, natuurlijk vinden ook wij dat de privacy wel gewaarborgd moet blijven.

Dit is een noodkreet aan alle gemeenten in Nederland, dus ook aan uw gemeente, om alles op alles te zetten om proactief contact te maken met ALLE thuiswonende alleenstaande senioren van 70 jaar en ouder. Om ze zo een helpende hand te kunnen bieden, ze aandacht te geven en contact met ze te onderhouden.

Het is crisis. De Basisregistratie Personen is letterlijk de reddende engel. De enige!

Stichting Alles voor Mekaar, Heusden

Alexander van Weert
tel. : 073-2008888

Bijlage 1

Hoe beschermen we optimaal de privacy

Om de privacy zeker te stellen bij gebruik van de BPR om eenzame ouderen te benaderen, hebben we een plan van aanpak ontwikkeld, dat de hoogst mogelijke veiligheid biedt. Aangezien de risicogroep 70-plussers door de coronacrisis al een aantal weken forse beperkingen is opgelegd, is snelheid nu dringend gewenst. De meest directe en efficiënte (en toch coronaveilige) manier is om telefonisch contact te zoeken. De combinatie van de BRP en openbare bronnen en (burgerzaak)systemen van gemeenten biedt die mogelijkheid. Hieronder leest u hoe de privacy optimaal wordt gewaarborgd.

- De risicogroep wordt vanuit een gemeentehuis gebeld door een geselecteerde groep mensen met inachtneming van de RIVM-regels (in kleine groepen, >1,5 meter uit elkaar, met ontsmettingsmiddelen etc.).
- Degenen die bellen zijn bij voorkeur beëdigde/gekende personen. Denk hierbij dus aan met name aanambtenaren of anderszins. Indien gewenst kan vooraf een non-disclosure agreement getekend worden.
- .
- Bij binnenkomst leveren degene die gaan bellen hun mobiele telefoon in zodat er bijvoorbeeld geen risico bestaat dat er foto's van de bellijsten gemaakt worden.
- Om te komen tot een volgende waarborg voor het bewaken van privacygegevens wordt er gewerkt met papieren lijsten die na gebruik vernietigd worden De belgroep werkt dus niet met een computer, maar krijgt een lijst van bijvoorbeeld 40 te bellen personen. De informatie op de lijst kan beperkt worden tot de meest noodzakelijke gegevens. In essentie is slechts een naam en telefoonnummer vereist om deze belactie uit te voeren. Om een gesprek enigszins in context voorbereid uit te kunnen voeren is informatie als geslacht en adres handig maar niet noodzakelijk.

- Er wordt niet gebeld vanuit een anoniem nummer maar vanuit het telefoonnummer van de gemeente.
- Aan het eind van de belronde levert ieder de papieren lijsten in, inclusief de relevante gespreksnotities. Die blijven dus binnen het gebouw. **Niemand neemt dus iets mee naar buiten bij het verlaten van het gebouw.**
- Elke gemeente kan individueel vervolgacties bepalen. Het is natuurlijk mogelijk dat ondanks diverse pogingen in deze belronde sommige mensen nog bereikt zijn. Per individu kan dan bepaald worden of er andere mogelijkheden zijn om ze te bereiken. Mogelijk via familie of anderszins?
- Uiteindelijk kan ervoor gekozen worden om het adres te bezoeken en op deze manier contact te maken.
- Als zelfs na deze actie nog een kleine groep overblijft, zou in het uiterste geval kunnen worden besloten om bevoegde instanties op onderzoek uit te sturen.

(Hieronder bijlage 2)

Bijlage 2

Voorbeeld van een te voeren telefoongesprek

Om een telefoongesprek eenvoudig en overzichtelijk te houden zouden vier punten kunnen volstaan.

- Hoe gaat het met u? Hoe is het met uw gezondheid op dit moment?
- Kunt u ergens hulp bij gebruiken?
- Als de situatie de komende weken verandert en u hulp nodig heeft of een luisterend oor kunt u bellen met ……
- Hoe vond u het dat wij u belden? Vindt u het goed dat we wellicht nog eens bellen?

Belangrijke tips voor het gesprek

- Wees rustig en warm, niet te zakelijk, niet te vrolijk.

- Toon oprechte aandacht en geef ruimte in het gesprek aan de ander, probeer de lengte van het gesprek wel enigszins te beperken (richtlijn: maximaal ca 10 minuten)

- Herhaal antwoorden en vraag of de ander wil herhalen om duidelijkheid te scheppen. *("Dus u geeft aan dat u nog niet verkouden bent?". "Kunt u voor de zekerheid even het telefoonnummer herhalen waar u naartoe kunt bellen voor hulp?")*

- Stel je voor met (voor)naam en de naam van de gemeente van waaruit je belt: *"Goedemorgen, U spreekt met Casper namens uw gemeente ……..."*

- Geef aan waarom je belt: *"Onze gemeente maakt zich zorgen vanwege het corona-virus. Daarom hebben we besloten om alle alleenstaande 70-plussers in onze gemeente te bellen om te vragen hoe het gaat."*

- Wordt dan persoonlijker: *“Die vraag stel ik nu graag aan u: hoe is het met uw gezondheid op dit moment? Bent u verkouden of benauwd, heeft u koorts? Of heeft u andere klachten die u ongerust maken?”*

- *“Ik kan me voorstellen dat u het in deze periode lastig vindt om naar buiten te gaan. En dat u het fijn zou vinden als iemand een helpende hand kan bieden, bijvoorbeeld om boodschappen voor u te doen. Is dat zo? Of is er misschien al iemand die u helpt?*

- Als mensen op dat moment geen behoefte hebben aan hulp: *“Als u in de komende weken wel ergens hulp bij kunt gebruiken, zijn er dan mensen waar u bij aan kunt kloppen?”*

- *“Wij willen u graag laten weten dat er hulp voor u is indien u dat nodig hebt. Vele vrijwilligers staan voor u klaar, ook om via de telefoon gewoon eens een praatje met u te maken. Zal ik u het telefoonnummer doorgeven dat u dan kunt bellen?*

- Tot slot: *“Hoe vond u het dat we u belden? Zou u het fijn vinden als we dit nog eens doen?”*

(Hieronder bijlage 3)

Bijlage 3

Over de initiatiefnemer stichting 'Alles Voor Mekaar'

Mijn naam is Alexander van Weert, ik ben de oprichter van de stichting Alles Voor Mekaar, die zich inzet voor ouderen in de gemeente Heusden. In 2017 werd ik in mijn privésituatie nadrukkelijk geconfronteerd met de problematiek van eenzaamheid onder ouderen, als mantelzorger van mijn vader die na het overlijden van mijn moeder op 82-jarige leeftijd alleen in hun appartement achterbleef.

Ik werd hierdoor zo gegrepen dat ik, met een achtergrond als ondernemer en commercieel manager, begin 2018 besloot in actie te komen. Wij hebben met enkele mensen de stichting Alles voor Mekaar opgericht en hebben een eenvoudig en uiterst effectief concept opgezet. Via een simpele werkwijze van VINDEN, DOEN en VERBINDEN hebben wij sindsdien vele kwetsbare, eenzame senioren gevonden en hun situatie kunnen verbeteren. Wij zijn ook nadrukkelijk aangesloten bij het programma Eén tegen Eenzaamheid zoals door het ministerie van VWS opgezet is en hebben minister Hugo de Jonge al eens mogen verwelkomen tijdens een werkbezoek.

Landelijke en internationale media (WNL, Hart van Nederland, RTL Aktuell (Duitsland), Oostenrijkse en Belgische media en via persbureau AP in vele landen) hebben aandacht geschonken aan onze unieke werkwijze. Onze samenwerking met Jumbo Supermarkten in het VINDEN van kwetsbare senioren via Jumbo's Kletskassa en Koffiecorner springt daarbij in het oog.

Na het VINDEN van deze senioren VERBINDEN wij hen met Supporters (vrijwilligers) uit de nabije omgeving (liefst uit dezelfde straat). Als 'Goeie Buur' geven zij deze senioren aandacht en bieden praktische hulp. We brengen ze verder in contact met mooie initiatieven die het leven van de senioren verrijken, zoals de Zonnebloem, dagbestedingsactiviteiten, kaartclubs en lotgenotencontacten. We kennen geen ingewikkelde protocollen, vrijwilligerscontracten of VOG's maar werken op basis van gezond verstand en veelvuldig contact. De ervaringen zijn uitsluitend positief!

In de afgelopen 2 jaar hebben wij gemerkt dat het moeilijk is om in contact te komen met de kwetsbare (eenzame) groep senioren. Eenzaamheid is nog steeds een taboe en mensen die zich eenzaam voelen hebben vaak ook een negatief zelf- en wereldbeeld. Wij proberen met creativiteit (zoals in samenwerking met Jumbo) toch met hen in contact te komen. Maar wij merken dat in onze gemeente maar ook landelijk veel eenzame senioren buiten beeld blijven.

Vooral nu in deze coronacrisis is het vinden van ALLE eenzame senioren van het allergrootste belang! Vandaar onze noodkreet aan uw gemeente en alle Nederlandse gemeenten om de BPR daartoe in te zetten.

Meer informatie over Alles voor Mekaar: http://www.allesvoormekaar.nu
Facebookpagina https://www.facebook.com/allesvoormekaar/